

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

Róm. 8:31

Felelős szerkesztő és kiadó:

A TISZÁNTÚLI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

D. Dr. RÉVÉSZ IMRE

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: DEBRECEN, KÁLVIN-TÉR 17. SZÁM. (PÜSPÖKI HIVATAL)

Megjelenik havonként kétszer, 1-én és 15-én
Előfizetési ára évi 20 forint

A Debreceni Protestáns Lap búcsúvétele

Egyházkerületünk tanácsa 1948 december hó 17-én tartott ülésében, a reá ruházott törvényes hatáskörben, a következő határozatot hozta:

„Olvastatott az Egyetemes Konvent elnökségének 9022—1948. sz. levele, amelyben az egyházi lap-összevonásokra és az új egyházi sajtótervre vonatkozó és a konventi és zsinati elnökségi tanács folyó évi december 2-i ülésén tárgyalt és mellékelte javaslatra véleményt kér. Egyházkerületi tanácsunkat fájdalmasan érinti a 68 éves multra visszatekintő „Debreceni Protestáns Lap” szüneteltetése — mégis részben elvi, részben pedig gyakorlati megfontolásokról vezettelve, a maga részéről nem kívánja akadályozni az új egyházi sajtóterv megvalósulását, de csak azzal a határozott kikötéssel hajlandó ahhoz hozzájárulni, hogy mindegyik érdekelt egyházkerületben egyszerre történik meg az egyházkerületi sajtóorgánumok megszüntetése és a vonatkozó engedélyek bevonása.”

E határozat tárgyában a konventi elnökségtől alulírotthoz a következő levél érkezett:

„286—1949. res. Főtiszteletű Püspök Úr! A miniszterelnök úrtól közlést kaptunk, hogy engedélyezi havonként kétszer Református Egyház címmel megjelenő hivatalos lap kiadását s a lap működését február elsejével megkezdheti. — Amikor erről örömmel adunk tájékoztatást Főtiszteletű Püspök Úrnak, őszinte köszönetünkkel fejezzük ki azért a közös ügy érdekében áldozatra kész határozatért, amelyben a tiszántúli egyházkerületi tanács elfogadta új sajtótervünket. Annál is inkább nagyértékű előttünk ez a határozat, mert tudjuk, hogy 68 éves szolgálatával a Debreceni Protestáns Lap milyen mélyen nőtt bele Debrecen és a tiszántúli egyházkerület életébe. A február 1-én meginduló új lapban bőséges teret kívánunk biztosítani a tiszántúli egyházkerület sajátos ügyeinek, egyházi életéről szóló beszámolóinak, hivatalos közleményeinek. A lap munkájában a tiszántúli egyházkerület kijelölt szerkesztője állandóan részt vesz. Ezért legyen szabad kérni Főtiszteletű Püspök Urat, hogy a kerületi tanács határozatának is megfelelően, egyetemes sajtótervünk megvalósítása érdekében a Debreceni Protestáns Lap február 1-én megjelenő számában szíveskedjék az új és mind a négy egyházkerület ügyeit szolgáló hivatalos lap megindulását bejelenteni és közölni, hogy a Debreceni Protestáns Lap egyházunk új időszaki lapjába beolvad. — Kérjük Istent, hogy az új lapot tegye alkalmas és engedelmes eszközzé a Debreceni Protestáns Lap szolgálatának folytatására is. — Atyafiságos tisztelettel az elnökség nevében: Budapest, 1949 január 24. Dr. Balogh Jenő s. k. főgondnok, világi elnök.”

A fentiekkel kapcsolatban közöljük azt is, hogy a tiszáninneni egyházkerület Sárospataki Református Lapok című orgánuma, valamint a dunántúli egyházkerület Re-

formátus Értesítő-je és Új Ösvény-e a múlt év végétől már nem jelent meg, a dunántúli egyházkerület pedig külön, hivatalos vagy egyéb jellegű sajtószervelettel már régi időktől fogva nem rendelkezik.

Midőn mindezek következtében lapunktól búcsút veszünk, szükségesnek tartjuk a következőket elmondani:

Lapunkat, mint magánvállalkozást, 1881-ben alapította Tóth Sámuel, a debreceni Kollégium teológiai akadémiajának tanára és a tiszántúli egyházkerület főjegyzője. Ő 1886-ig szerkesztette, azontúl Csiky Lajos, Bacsoni Lajos (debreceni jogakadémiai tanár), Erdős József, Sass Béla, Eröss Lajos, Ferenczy Gyula, Szentpéteri Kun Béla, Erdős Károly voltak a szerkesztői, illetőleg (egy részükben) tulajdonosai és kiadói is. Leghosszabb ideig tartott a Ferenczy Gyula tizenegy és a Kun Béla tizennyolc éves szerkesztősége. 1934-ben lett lapunk a tiszántúli egyházkerület hivatalos közlönyévé, előbb Futó András, majd Uray Sándor felelős szerkesztésében.

Az 1944 szeptemberétől bekövetkezett sorsdöntő események folytán lapunk megjelenésében valamivel több, mint négyhónapos kényszerszünet állott be. Az 1944 szept. 24-i szám még megjelenhetett és szétküldetett, az október hó 1-i szám is összeállított és kiszedetett, de már nem volt kinyomható. Azonban a Debrecenben megalakult ideiglenes nemzeti kormányának és a vörös hadsereg politikai osztályának messzemenően megértő szívésségéből lapunk már 1945 február hó 1-én újra megjelenhetett, előbb havonként egyszer, azután mindmostanig havonként kétszer. Minden valószínűség szerint az egyetlen magyar protestáns sajtószervelet volt, amely nemzetünk és egyházunk új korszakának már jóformán a legkezdetétől hallathatta szavát. Két emberöltőre terjedő életében csak az említett néhány hónap volt folytonossági hézag. Leghosszabb élettartamú egyházi és iskolai sajtószervelet volt tehát eddig a magyar reformátuságnak, sőt ha nem csalódom, talán csak az unitáriusok Keresztény Magvető-jét kivéve, az egész magyarnyelvű protestantizmusnak. A debreceni teológus ifjúság Közlöny-e idősebb ugyan nála, de ez a közelébb múlt években csak igen hézagosan és körlevél formájában jelenhetett meg. Az 1919-ben megszűnt híres régi Protestáns Egyházi és Iskolai Lap is éppen 68 évet élt ugyan, de két részletben s közben, 1849—58 közt, 10 éves hézaggal; a Dunántúli Protestáns Lap, amely néhány éve szűnt meg, illetőleg alakult át, kb. 55 évet, a Sárospataki Református Lapok pedig, amely a múlt év végével szűnt meg, 44-et ért meg.

E lap utolsó felelős szerkesztője, alulírott, 1945-ben

az akkori helyzet parancsoló szüksége miatt volt kénytelen magára venni s mindmáig hordozni a felelős szerkesztői terhet, de a lapot már megelőzőleg, püspöki szolgálatának legkezdetétől mint főszerkesztő jegyezte, 1926-tól 1933-ig bezárólag pedig Kun Bélával a lap szerkesztésének gondját is hol kisebb, hol nagyobb mértékben megosztotta, s kisebb egyházközeleti vonatkozású dolgozatait e nyolc év alatt majdnem kizárólag itt jelentette meg.

A felsoroltakra gondolva, hálás és áldó emlékezést küldök az örökkévalóságba költözötték után s el nem múló köszönettel és megilletődött tisztességadással veszem körül mindazokat, akik még Isten kegyelméből közöttünk járnak. Meleg, nagy elismeréssel sorítom meg Dienes József püspöki tanácsos és Szabó Gábor püspöki titkár kezét is, akik közül az első másfél évtizedig, a második közel egy évtizedig foglalkozott szakadatlanul a lap technikai és szellemi ügyeivel, fáradhatatlanul, pontosan és eredményesen. Egész egyházkerületünk nevében hadd mondjuk el mindnyájukra az Igét: „Áldottak legyenek ők az Úrtól, aki nem vonta meg irgalmasságát az élőkől és a megholtakól.” (Ruth könyve 2 : 20a.)

Amikor lapunk 1945 február 1-én megjelenhetett, az első száma kizárólag hivatalos közleményeket tartalmazott. Második, március 1-i száma ellenben „Újjáépítés” címén teljes szövegében, a magyar rendőrhatalom és az orosz katonapolitikai cenzúra által egyetlen szavában sem kifogásoltan, hozta alulírottak az azt a beszédét, amellyel a felszabaduló ország legelső újjáalakított törvényhatóságának, Debrecen városnak közgyűlésén, a törvényhatósági bizottsági tagok s az azok által képviselt összes demokratikus koalíciós pártok felkérésére üdvözölte az 1945 február 15-én beiktatott új főispánt.

Minthogy az emberi feledékenységek manapság még egyházunkon belül is igen nevezetes jelenségeivel szoktunk találkozni és minthogy lapunknak ez az 1945 március 1-i száma még a tiszántúli egyházkerületnek sem juthatott el mindegyik egyházközségébe az akkori viszonyok között, vagy ha eljutott is, kérdés, hogy máig megvan-e mindenütt, az ellenben egészen bizonyos, hogy országos egyházunk egyéb részeire akkor még alig juthatott belőle példány: búcsúzóul és emlékeztetőül szorulószóra közöljük ennek a beszédnek a derékrészét, csak az akkori alkalmisággal kapcsolatos néhány bevezető és befejező passzusát mellőzve:

„Harmincegyedik esztendő hivatali és közpályámon sohasem tartoztam semmiféle politikai pártba vagy mozgalomba. Nem tartozom most sem és nem szeretnék a jövőben sem tartozni.* A következő néhány szó tehát nem valamelyik létező vagy leendő politikai pártnak kerülő úton felszínre kerülése lesz, hanem az egyszerű magyar ember őszinte beszéde arról, amit városa és hazája javára valóan gondol — meggyőződés szerint lényegi egyetértésben e nemes város egész gondolkozó és ítélni képes lakosságával, és viszont talán egyetlenegy mostani politikai párt alapelgondolásaival sem kerülve lényegi ellenkezésbe.

Minden építéshez, tehát újjáépítéshez is négy dolog szükséges: terv, anyag, munkás, fundamentum.

A mi újjáépítésünk tervét úgy hívják, hogy: szabad, független, demokratikus Magyarország, és benne egy megújult Debrecen, mint ennek a Magyarországnak méltó, nélkülözhetetlen és az egész magyar jövő szempontjából kiválólag létfontosságú darabja. Hogy mit jelent a magyar szabadság és függetlenség, azt Debrecenben, a Nagytemplom és a Kollégium tövében senkinek sem kell magyarázni. Azt mi itt 400 éve tudjuk és körülbelül jobban tudjuk, mint az országban bárhol másutt. Hogy mit jelent a demokrácia, abban a tekintetben nagyon sok és nagyon elemi oktatásra szintén nem szorulunk, mert a debreceni civitás legalábbis a maga lenykorában, a 16., 17. és 18. századokban a demokráciának azon időben elérhető legmagasabb rendű megnyilvánulásai közé tartozott. Megbecsülni az emberi méltóságot mindenkiben születésre, származásra, állásra, foglalkozásra, vagyoni helyzetre tekintet nélkül és ennek a meg-

* Most, 1949-ben is ugyanez áll. B. I.

becsülésnek gyakorlati következményét legelső sorban avval vonni le, hogy minden önállóan gondolkodni és ítélni képes ember a kötelességeinek megfelelő jogokhoz jusson a közösség ügyeinek intézésében és ez ügyekbe beleszólásban: a debreceni mult háromszázados tanulsága szerint ez a demokrácia, de gondolom, a szónak nyelvtani értelme és a fogalomnak tudományos társadalomtani magyarázata szerint sem lehet más. Hisszük és valljuk, hogy az új Magyarország szabadságának és függetlenségének legnagyobb belső biztosítéka éppen ennek a demokráciának, amely ellen eddig az uralkodó magyar társadalom olyan sokszor és olyan súlyosan vétkezett, minél tökéletesebb kiépítése lesz — s ígérjük és fogadjuk, hogy ennek a demokráciának kiépítéséért az új Debrecen az ősatyák nemes nyomdokain a legelső sorokban fog dolgozni és küzdeni.

Az új Magyarország és az új Debrecen épületanyaga megújult magyar emberi életekből és családokból kell, hogy álljon. Olyan emberi életekből, amelyekről a kíméletlen létharc nem törli le az istenképnek még a leghalványabb vonásait is, és olyan családokból, amelyekből ugyanaz a kíméletlen létharc nem ragadja el még a legelemibb lehetőségét is az emberhez méltó otthonnak és az Isten minden fiát és leányát megillető gyermeknevelésnek. A régi Debrecen ebben a tekintetben is példát mutat. Itt 300 esztendőig nem ismerték sem a feudális nagybirtok, sem a kiszípolozó nagytőke uralmát. Itt olyan egészséges földbirtok- és egyéb vagyonmegosztás volt, amely kizárta akár az ipari, akár az agrárproletáriátus létrejöttét. Ma sem akarunk egyebet, sem helyi, sem országos vonatkozásban. Az új Debrecen és az új Magyarország épületét olyan élő kövekből akarjuk felelmeini, amelyek a nemzeti vagyonból is és a nemzeti munkából is araválóságukhoz mérten, de lényegesen egyenlő jogok szerint, tehát egyenlő kötelességek szerint is veszik ki a részüket.

Kik lesznek ennek az újjáépítésnek a munkásai? Tulajdonképpen mind ugyanazok, akik tárgyai ennek az újjáépítésnek: minden élő kő, amelyből a közösség kiépül. Kiváltképpen mégis azokat kell tartanunk ez újjáépítés munkásainak, akikre a demokratikusan megnyilvánuló közbizalom a vezetés feladatait ruházza. Testi munkások legyenek ezek, vagy szellemi munkások? A régi Debrecen főbírái és szenátorai szappant főztek, gubát csaptak vagy eszmat varrtak, de ugyanakkor résztvettek koruk legmagasabb rendű szellemi életében: könyvet írtak vagy adtak ki, diákok ezreit tanították és táplálták az ősi Kollégiumban, vagy a leghíresebb külföldi főiskolákon. Ha valaki most közülük feltámadna, semmi ellen sem tiltakoznék olyan hevesen, mint a testi és szellemi munka közt vont önkényes és alaptalan megkülönböztetés ellen. Minden munka szellemi, mert a legdurvább testi munkát sem lehet végezni derekasan és a közösség javára a szellem erőfeszítése nélkül. Minden munka testi, mert a legfinomabb szellemi munka is koptatja és őrli a testet. Vezetőinktől azt kívánjuk, hogy ezt értsék meg és mindenkiel értessék meg. És még egyet kívánunk tőlük: ne engedjék magukat át nem gondolt jelszavaktól elvakíttatni. Mai katasztrófánkat, lehet mondani, majdnem kizárólag a jelszavaktól elvakultság idézte elő. Elhittük egy eszelős mítoszunk, hogy az egyik faj már eredeténél fogva különb és világvégzésre hivatottabb a másikkal. Elhittük egy hazug propagandának, hogy az egyik állam- és társadalomrendszer változhatatlan lényegénél fogva istentelenebb a másikkal. Elhittük egy kasztszellemtelnek, hogy az egyik társadalmi osztály szükségképpen felforgatóbb és építésre képtelenebb a másikkal. Áldott lesz a keserves operáció, amelyen keresztülmentünk s keresztülmegyünk, ha szemünkről végre eltávolítja ezt a dőre és bűnös hályogot és nem enged helyébe hasonlótak nőni. És mi boldogan fogunk vezetőink szemével nézni, hogyha ez a szem minden ilyen hályogtól tiszta lesz.

Ámde az újjáépítés a legjobb terv birtokában, a legpompásabb anyaggal és a legkitűnőbb munkásokkal is reménytelen, hogyha fővényre építünk. A régi Debrecen homoktalajában a történetet figyelő szem sziklafundamentumot vesz észre, amelyre nemesak debreceni, hanem országos vonatkozásban is egyedül lehet biztonságosan építkezni.

Ennek a sziklafundamentumnak viszont három rétege van.

Az első a gyökeresen magyar lélek. Ne emlegessük többet az átkosemlékű „faj” és „fajiság” szavakat. Magyar mindenki, aki a magyar léleknek hűséges és hiánytalan osztályosa és vállalja a számára így előálló sorsközösség minden következményét, kockázatát és áldozatát. Debrecen gyökeres magyarsága mindig lelki, tehát spirituális, nem pedig pusztán faji, tehát materiális magyarság volt. Kívánjuk, hogy az új Magyarország ennek a lelki magyarságnak fundamentumára épüljön és Dantéval fohászodjunk: „Ó boldog Magyarország, ha nem hagyja magát többé félrevezettetni!”

A fundamentum második rétege az egyetemes emberi. Városunk és hazánk legboldogabb napjai mindig azok voltak, amelyekben az emberiség élő, egyjogú és kölcsönös megbecsülésben osztozkodó tagjának tudhatta magát. A humánumba mélyen beépülő magyarság és a magyarságban kiteljesedő

humánus: mindig ez tette, ezután is ez fogja tenni országvilág előtt megbecsültté a magyar és a debreceni nevet. Voltak korszakaink, amelyekben a felelőtlen kozmopolitizmus, voltak, amelyekben a nekibúsult álmagyarkodás tengett túl. Ezek romlásunkra váltak és egyiket sem kívánjuk vissza. Az új Magyarország és benne — példamutatóan — az új Debrecen legyen építő fenntartás nélkül humánus, mint amilyen gyökeresen magyar.

De a sziklafundamentum legmélyebb rétege mégis az, amelyen városunk cimerében a keresztes zászlót emelő bárány áll: az Isten ígéje, az ó- és újszövetségi Kijelentés. Ez a legmélyebb réteg van hivatva biztosítani a másik két rétegnek, a magyarságnak és a humánumnak időálló voltát is, mert csak ez van az örökkévalóságba beágyazva. Minden építés és minden újjáépítés a levegőben lóg, ha nem Isten örök törvényére és evangéliumára támaszkodik. „Szeresd a te Uradat Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és minden erődből: ez az első és nagy parancsolat; a második pedig hasonló ehhez: szeresd felebarátodat, mint te magadat.” Ő építők, ne vessétek meg a Szegeletkövet, amelynek neve Jézus Krisztus. „Aki erre a kőre esik, szétzúzatik; akire pedig ez a kő esik, összeromoszolja azt!”

Az utolsó szerkesztő most, egyházipublicisztikai munkásságának negyvenegyedik és egyházi lapszerkesztői pályafutásának harminchetedik esztendejében, alkalmatlanságát és méltatlanságát mélyen átérezve is azzal a nyugodt lelkiismereti tudattal teszi le a tollat, hogy ezek az 1945 elején e hasábkon közreadott gondolatok nem voltak méltatlanok a Debreceni Protestáns Lapnak már akkor is hatvanötödik éves multjához és nem voltak alkalmatlanok arra, hogy Debrecen és a Tiszántúl református magyarjait az azóta eltelt nehéz esztendők nagy lelki útkeresésében eligazítsák.

Tiszántúl hozzájárulásaként ezt az örökséget viszszerűk át a most meginduló egységes lapunk, a Református Egyház tágabb testvéri közösségébe is. Jó okunk van remélni, hogy ott szeretettel fogadják és vigyázni fognak rá.

Révész Imre.

Szántások új szántást

A földi Egyház materiális dolgairól akarok néhány dolgot megvillantani. — Ahol az Úrnak Lelke: ott szabadság van ebben a vonatkozásban is. De, ahol nincs jelen, csak vágyunk Rá, keresik, szeretnék megnyerni. Tudom: imádkozni kell! Ez a legtöbb, amit tehetünk. Az imádság azonban nem téllenség. Nézzük csak Izráelt. Ádám elbukott, kiesett a Kegyből. Összetörte az istenképet. Híjjával lett az Isten Lelkének. Keresni kellett tehát, amit elveszített. Nyilvánvalóan csak imádsággal kereshette. De míg meg nem született az új, a második Ádám és el nem jött a Vigasztaló, addig nehéz járommal és járomban kellett erre gyakorolniuk magukat. A Törvény jármát adta nekik maga Isten. És ez a járom Krisztusra vezérlő mestere lett Izráelnek, a választott népnek.

Ne tessék szentségtörésnek, ha azt mondom: így kell a nehéz igát gyakorolni az egyháztagoknak, az elbukott lelki Izráelnek mindaddig, míg a Lélek jelenléte és megérkezése igazi szabadságot nem ad.

A reménységünk tárgyát képező Hitvalló Egyháznak, ahol keressük és várjuk sok-sok imádsággal a megújító Szentlelket, rá kell lépni arra az útra anyagi ügyeiben is, amely elvezet az Atya-Fiú-Szentlélek szabadságára.

Meg vagyok győződve, hogy a szociális életberendezkedés is új szántást kíván. Nekünk pedig még magasabb mértékünk van ennél is: az evangélium. Az evangélium célja: az igazi Krisztus-közösség lesz, ahol a tagok szíve-lelke egy lesz és mindenkinek köz lesz. Addig azonban vegyük fel a törvény jármát és legalább legyünk: szociálisak.

Evégből az Egyház anyagi önfenntartásához az önkéntes adózásnál igazságosabbnak vélek egy egyetemes jellegű (országos) és progresszív adókulcsot.

Mondanom sem kell, hogy óriási igazságtalanságok voltak és vannak nálunk ebben a vonatkozásban. Vannak egyház-közösségek, gyülekezetek és éppen a szegényebbek, ahol tiszteres adókulcsot használnak más egyházközösségekhez viszonyítva. Az is igazságtalanság, hogy akinek 5 hold földje van, ugyanolyan mértékben vállalja a terheket, mint akinek 20—40—100 holdja van. Vagy akinek havi 200 Ft a bruttó jövedelme, úgy járjon hozzá az egyház anyagi fenntartásához, mint akinek 600, 1000 Ft, vagy ezek kerülnek vagy gurulnak a kasszájába.

Szociális szempontból ezek indokolják az egyetemes és progresszív adókulcsot.

És ha igazságot akarunk az egyháztagok részére, teremtsünk legalább viszonylagos igazságot a magunk portáján is. A díjlevelek kérdésében. Legyen egy egységes díjlevél-alap, amely látható legyen a legtöbb méltánylást érdemlő szempont figyelembevételével. Az 5 holdas és 100 holdas díjlevelek igazságtalanságát már megítélte Isten, vagy legalábbis ez az ítélet elindult. De jobb lesz nekünk, ha magunk ítéljük meg magunkat, akkor talán nem íteltetünk el. (I. Kor. 11: 31.)

Végül megjegyezni kívánom, hogy vita-indítóknak szántam ezt a néhány gondolatot s esetleges jóindulatú hozzászólások egészséges alapot teremthetnének az új reformnak.

Fülpösdarócon, 1949 január 15-én.

Szántó Gusztáv.

IRODALOM

Karácsony Sándor: A teljes írás Isten-től ihletett... A nagy pedagógus I. Mózes és Máté evangéliumát magyarázza sorozatosan kicsiny füzetekben. Tanulása, hogy itt „laikus hívő” magyarázza az írást úgy, hogy a theologus hívő is sokat tanulhat belőle.

Az Országos Református Szeretetszövetség Évkönyve megjelent. Ára 3-60 Ft. Külsője mindentben a már régóta megszokott és országszerte szeretett „Segítsetek” naptár formája — naptári részt azonban nem tartalmaz. Az Évkönyv anyagát Kiss Ferenc még életében összeszedte, ezt csak a róla szóló két megemlékezéssel: Dr. Kálmay Kálmán igehirdetése Kiss Ferenc temetésén és Dr. Tóth Endre előadása Kiss Ferencről — egészítették ki. Benne a jelen minden kérdésével, munkájával és eredményével és a jövőbenésével. Ajánlani nem kell, dicsérni felesleges, de mégis úgy éreztük, hogy nem hagyhatjuk megemlékezés nélkül.

Megjelent Barth: Kis dogmatikája. Kapható a Missziói Munkaközösség központi irodájában (Budapest, XIV., Abonyi-u. 21. I. em.). Csekk számla száma: 39.537. Ára 12-50 Ft. Irattérjesztéseknek kedvezmény.

„Legeltesd az én bárányaimat.” Gyermekeimissziói munkások tankönyve. Kiadja a Református Gyermekeimissziói Szövetség, Budapest, 1949. 156 lap. Ára 10 Ft. — „Vezérkönyvre” mindinkább nagy szükség van a misszió munka minden területén, minél inkább az egyház végzi a missziót és nem csak a lelkipásztorok. Ez a

gyermekmissziói vezérkönyv-tankönyv mind lelkipásztoroknak, mind a gyermekmissziót végző gyülekezeti munkásoknak, de általában a gyermekét szerető és Istenhez vezetni akaró minden szülőnek is nélkülözhetetlen segédeszköz, méltó arra, hogy minden egyházi munkás kezében ott legyen. — Makkai Sándor írta hozzá az előszót. Dr. Ecsedy Aladár, Dr. Gyökössi Endre, I. Madarász Lajos, Darányi Lajos, Dobó László, Dr. Tomay Dezső, Tamás Ferenc, Margaret Friesen, Dobos Károly a cikkeket, végül pedig megfelelő irodalom és mesekönyvek ajánlása azok részére, akik tovább akarnak foglalkozni a gyermekmisszió és a gyermeknevelés fontos és nehéz kérdésével. — Kár, hogy sok sajtóhiba van benne. — A könyvet melegen ajánljuk mindenkinek!

HÍREK

Lapunk olvasóit, illetve előfizetőit szeretettel kérjük a következőkre:

1. A Debreceni Protestáns Lappal szemben 1948 december 31-ig fennálló hátralékaikat haladéktalanul rendezzék, miután az igénybevett példányok után járó tartozások elmaradásának jogkövetkezményei a Lap megszűnésével is változatlanul fennállnak. A folyó évben megjelent három szám után előfizetést senkitől nem kérünk.

2. Az új egységes hivatalos sajtószervnek, a Református Egyház c. havonta kétszer 16—24 oldalon megjelenő egyházi lapnak 1. száma minden egyes előfizetőnknek meg fog küldetni. Ez úton kérjük fel őket arra, hogy az egyházi szolgálat egységes és pontos tájékozódása érdekében a Református Egyházra fizessenek elő.

3. Néhány egyházközösség beküldte előfizetését a folyó évre, vagy annak első felére. Ezt az előfizetést megfelelő elszámolásra a Református Egyház címére átutaljuk.

4. A Református Egyház c. lapban az egyházkerületünk rendelkezésére bocsátott rész számára *hiranyagot senki közvetlenül ne küldjön be a budapesti szerkesztőséghez*, mert az csak olyan hiranyagot fogad el köz-

lésre, amely a tiszántúli szerkesztő: Szabó Gábor püspöki titkár kezén keresztül ment. Ugyanez áll bármiféle hivatalos közlésre is (pályázati hirdetés, csere stb.). Tiszántúlról származó más természetű lapközleményeket is (cikkek, dolgozatok stb.) kívánatos a tiszántúli szerkesztőség útján beküldeni.

Kiss István mezőtúri 15 éves diák, Kiss István ottani vallásnár fia nyerte az ökumenikus ifjúsági pályázat első díját „Krisztus és a világtestvériség” c. dolgozatával. Több, mint ötszáz ifjú pályázata közül a bírálóbizottság a magyar diák dolgozatát tartotta a legjobbnak.

Kunszentmártonban a vasárnapi iskolai tanítók: Nagy István, Sebők István és Dudás Juszina liceumi növendékek vezetésével kedves karácsonyfaünnepélyt rendeztek, amikor 70 szeretetsomagot osztottak szét a szegény gyermekeknek. A szegényház ápoltjait Benkő Viktor lelkipásztor felkereste s ő vitte el nekik a szeretetsomagokat. Karácsony után evangélikáció volt négy napon át a gyülekezetben, ezt a szolgálatot Veresegyházy László csanádpalotai lelkész végezte.

Lelekészözvegy lelekészözvegyet, lelekész-árvát vagy tanító árváját mint családtagot közös munkára keres teljes ellátással és díjazással. Cím: özv. Kiss Lászlóné, Szentes, Somogyi Béla-u. 5a.

Magyarország Svájcért hozott áldozatot. Ma, amikor az Ökumené révén fordítva áll a helyzet, dicsekedés kizárásával érdemes megemlíteni, hogy 1868-ban Magyarországon történt gyűjtés a svájci árvízkarosultak részére. Erről a Fővárosi Lapok 1868 október 17-i, október 21-i és október 29-i száma a következőket írja:

1868 október 17.

Segélyt kérnek hazánkban a *svájciak* számára. Svájcban nagy nyomor van a Rajna s egyéb folyók szokatlan kiáradása miatt. Ehhez járultak még az idej nagy viharok is, melyek szintén nagy károkat okoztak. A csapás számlomra méltó, s a könyörület adományaira érdemes a nép, mely szabad földjén annyi üldözött hazánkfiának és jelesünknek adott menhelyet, s midőn 1863-ban hazánkat inség sújtá, annyi bizonyítványát adta testvéri érzelmeinek...

1868 október 27.

(Debrecen, október 24.) Mi sem feledkeztünk meg Svájc vízkárosult lakosairól, s nem tekintve azt, hogy e kis szabad állam hazánk inséges éveiben jelentékeny összeget küldött hazánkfiainak fölségelésére, s hogy a forradalom utáni szomorú időkben nem egy bűjdokló magyar honfi keresett és talált biztos menhelyet a vendégszerető Svájcban, tisztán emberbaráti részvétből is kötelességünknek ismertük a vízkárosultak fölségeléséhez valamivel járulni.

1868 október 29.

A *svájciak javára* — Pesten és a vidéken — egyre folynak a segélyezések. Örömmel jegyezzük fel ezt, mert így nemesen adhatjuk vissza az öt év előtti inséges kölcsönt. A „Hon” szerkesztősége egymaga 1875 franknyi váltót küldött Svájcba az adakozásokból és a debreceni reünio jövedelméből, melyet Komlósi Imre úr kézhezjuttatás végett a szerkesztőségnek küldte be.

Seprenyi József újfahértói segédlelkész hívta meg egyhangúlag az újfahértói egyházközség a Peleskey Károly lemondásával megüresedett vallásoktató-lelkézi állásra.

Kiss János hajdúsámsoni lelkipásztor január 1-i hatállyal nyugalomba vonult. A lelkipásztori állás betöltése meghívás útján folyamatban van.

Rehó Gyula tiszavidi lelkipásztor jan. 1-i hatállyal nyugalomba vonult. Az állás betöltése meghívás útján folyamatban van.

Okány egyházközség Elek Sándor elhalálozásával megüresedett I. lelkipásztori állásra *Tokaji Gyula* eddigi ottani külterületi lelkipásztort, az ő állására pedig Rápo Károly volt mezőberényi segédlelkészt választotta meg.

Lelekészkepesítő vizsgák a tiszántúli egyházkerületben február 22—24. napjain lesznek. 22-én lesz az I. és II. zárt helyi írásbeli vizsgálat, 23-án az I. és 24-én a II. lelkézi szóbeli vizsgálat.

A **felsőszabolcsi egyházmegyében** a tél folyamán minden gyülekezetben volt, illetve lesz háromnapos evangélikáció. A szolgálatokat főleg az egyházmegye lelkipásztorai és egyéb lelkészei végzik. Az evangélikáció előtt a hét elején diakonisszák látogatják végig a gyülekezetet és hívják fel a családok figyelmét az evangélikációra.

Az **Egyetemes Imahetet Debrecenben** is megtartották a keresztyén felekezetközi békesség és egyetértés, vagyis az ökumené keretében. A január 2-i vasárnapkal kezdődött, amikor még minden felekezet otthon készült az imahétre. A Kistemplomban Dr. Révész Imre püspök adta a bevezető igehirdetést. Hétfőtől kezdve közösen gyűltek egybe az Amsterdamban képviselt protestáns felekezetek és meghívást kaptak a rendező református misszió bizottságtól a lapok útján is a Debrecenben szétszórtan élő görögkeleti keresztyén testvérek is. Hétfőn az evangélikus templomban Szegedy Ferenc baptista lelkipásztor tartotta a biblíamagyarázatot és vezette az imaközösséget. Kedden már át kellett jönni a nagy sokaságnak a Kistemplomba és itt a rendes időben, 5 órakor Dr. Dancsházy Sándor lelkipásztor vezette az imaórát. Szerdán Sáros Károly lelkipásztor, csütörtökön Dr. Szabó Mihály táblabíró szolgált. Pénteken Dr. Czegléd Sándor theol. professzor, szombaton Macher Ádám üdvhadseregbeli törzskapitány hirdette az igét és vezette az imádkozást. Vasárnap volt az ünnepélyes közös úrvacsorázása a felekezeteknek, ami most először történt e keretek között. Prédikált Uray Sándor református lelkipásztor, agendázott Dr. Pass László evangélikus lelkipásztor. Egyszerre két helyen osztották az úrvacsorát több lelkész segítségével. Délután 5 órakor volt a záró ünnepély. Rövid beszédek tartottak az ige alapján a református, evangélikus, baptista egyházak részéről az illető lelkipásztorok, az üdvhadsereg részéről Macher Ádám, a Bethánia részéről Berényi József lelkész, a testvérgyülekezet részéről Sándor János prédikátor. A beszédek közben énekeltek: a szabadságtelapi református, aztán az evangélikus, baptista énekkarok, továbbá az üdvhadsereg és a Bethánia énekkara. Végül zárószavakat mondott Dr. Dancsházy Sándor. A Miatyánk közös hangos elimádkozása után örvendő közénéklések után oszlott szét a többzetes gyülekezet a Kistemplomból, mely zsúfolásig megtelt. Ez a harmadik imahét volt már, melyet a felekezetek közösen tartottak Uruk öröme és áldásával.

Tiszanagyfaluban 1949 január 12-től január 17-ig evangélikáció volt. Az egybenyitható iskolatermeket a hívek estéről-estére zsúfolásig megtöltötték. Az ezer lelket számláló gyülekezetben mintegy négyszázan gyűltek össze naponként a

feltétel nélküli kegyelemről szóló bizonyítgatására. A szolgálatokat Nánási Mihály kisújszállási lelkipásztor végezte nagy odaadással és lelkeket mozgató bizonyágtevésével. A gyülekezet nagy buzgósággal énekelte a Kis Énekeskönyvből Szabó Géza lelkipásztor felesége által tanított új énekeket. Az igehallgatók bizonyágtétele annak az örvendetes jele, hogy Tiszanagyfaluban Isten Lelke végzett és végez ébresztő és megerősítő munkát.

Tehetségkutató verspályázatot hirdetett a „Bizonyág” című lap. Bármely protestáns testvérünk beküldheti a lap szerkesztőségébe (Budapest, IX., Tolbuhin-kr. 13., II.) egy költeményét, melyet a szerkesztőség és az Országos Bethlen Gábor Szövetség irodalmi szakosztálya megbírá s a bírálókat folyamatosan közli a lapban. Aki nem akarja, hogy nevét közöljék, írjon jeligét is. A lapnak azt a számát, amelyben a bírálal megjelenik, a Szerkesztőség eljuttatja a beküldőnek, ha 1:10 Ft-ot a vers küldésekor a lap ára és portó fejében bélyegben mellékel. A legjobbnak ítélt költeményeket a „Bizonyágban” közlik, illetve a Szövetség irodalmi délutánjain előadják. Az evangéliumi szellembe nem ütköző, bármilyen tárgyú költemény küldhető.

Országos Protestáns Dalosünnepély lesz Budapesten, a protestáns felekezetek énekkarai számára március 6-án, vasárnap, az Országos Bethlen Gábor Szövetség rendezésében. A jelentkezéseket a Szövetség címére (Budapest, IX., Tolbuhin-kr. 13., II.) február 20-ig kell elküldeni a megrendezés költségeihez való hozzájárulásként 20 Ft részvételi díjjal együtt. Minden énekkar két művet adhat elő. Az egyiket valamelyik régi protestáns nagy mester (Bach, Händel, Praetorius stb.) evangéliumi szellemű művei közül választhatja. A másik kötött mű, Saághy Gyula: „Uram, irgalmazz...” c. díjnyertes vegyeskari műve. Minden résztvevő kórus díszoklevelet kap. Bővebb felvilágosítást a karvezetőkhoz küldött körlevél tartalmaz. A részletes tájékoztató a „Bizonyág” c. lap február 1-i számában jelenik meg, amely 1 forintért rendelhető a Szövetségtől. A kotta ára 1:50 forint (+ portó). A rendező Szövetség igyekszik utazási kedvezményt kieszközölni. Ajánlatos, hogy az utazási költségek megszerzése céljából az énekkarok mielőbb rendezzenek gyülekezetükben, vagy a közeli egyházközségekben templomi hangversenyeket. A műsor összeállításánál szívesen segít a Szövetség egyházzenei (kántor) szakosztálya.

PÁLYÁZATI HIRDETMEY

A **Nyirbátor-Báthory-utcai egyházközség** pályázatot hirdet újonnan szervezett önálló kántori állásra. Javadalom: lakás, 13 k. hold föld, készpénz a mindenkori kezdő tanítói illetmény, ötször öt évenként a kezdő fizetés 10%-os korpótléka, két öl tűzifa beszállítva. OTI-díjat, a ház és a föld adóját az egyházközség fizeti. Kötelessége: az E. T.-ben előírt kötelességek, iskolában ének- és esetleg vallás-tanítás, missziói munkában való részvétel, dalárda szervezése, vezetése, fel-nöttek énektanítása stb., ezeken kívül az egyházi adó teljes kezelése. Bemutatkozás saját költségén. Az állás a díjvel jövahagyásáig ideiglenes, azután véglegesen azonnal elfoglalandó. Válaszbélyeg-gel ellátott kérvények (a demokratikus szervek igazolásával) február 15-ig adandók be. Beruházási megváltás van.